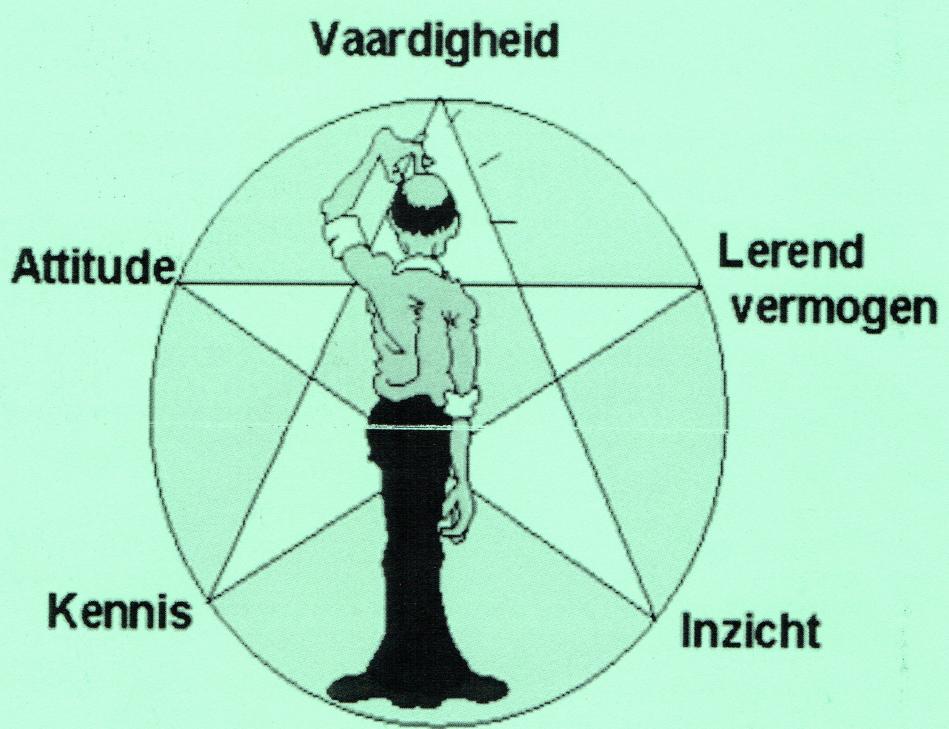

Philip de Bruin
VSC

Profielwerkstuk

Handleiding
2016-2017

Inleiding

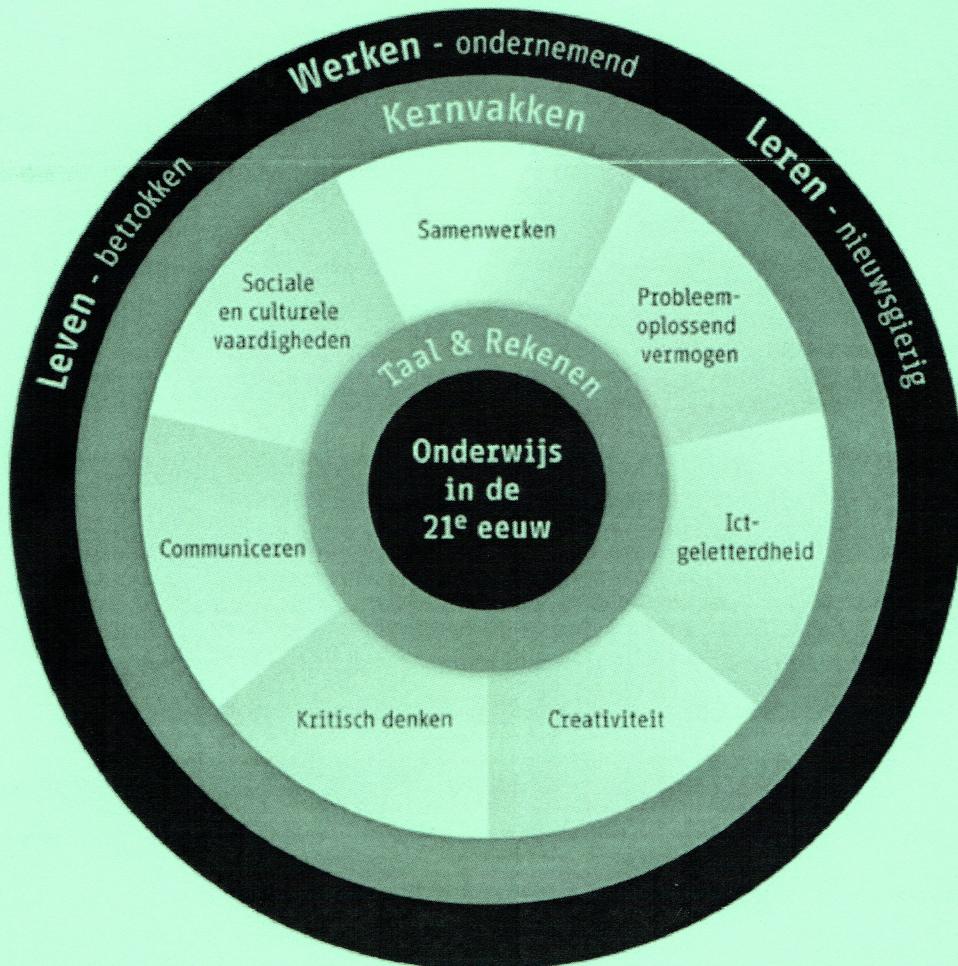
Het profielwerkstuk (pws) is een verplicht onderdeel van het eindexamen. Havo- en VWO-leerlingen van de middelbare school moeten een profielwerkstuk maken tijdens hun examenjaar. Hier vind je meer informatie over wat een profielwerkstuk is en over hoe je een profielwerkstuk maakt.

Wat is een profielwerkstuk?

Het profielwerkstuk is een onderdeel in je examendossier waarin je zelfstandig aan het werk gaat met:

1. Informatievaardigheden
2. Onderzoeksvaardigheden
3. Communicatieve vaardigheden

Op de Guido vinden wij het belangrijk dat je in je profielwerkstuk je ontwikkelt op (één of meerdere van de) 21e eeuwse vaardigheden:

Waarom is er een profielwerkstuk?

Het profielwerkstuk is in het leven geroepen om de overstap van de middelbare school naar het hoger onderwijs te verkleinen. Daarom is niet alleen het eindresultaat belangrijk, maar met name de weg daar naar toe. Vaardigheden als zelfstandig kunnen werken en het doen van een onderzoek worden daarmee geoefend en getest. Het wordt gezien als de meesterproef van de middelbare school: je bewijst wat je geleerd hebt en wat je kunt. Het profielwerkstuk is een onderdeel van het examenjaar, maar wordt in het einde van het jaar daarvoor al ingeleid.

Wat zijn de wettelijke eisen?

Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.

Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.

Bron: http://wetten.overheid.nl/BWBR0004593/HoofdstukI/Artikel4/geldigheidsdatum_14-01-2016

Voor het profielwerkstuk staat een studielast van 80 uur en om dat te kunnen controleren moeten leerlingen een logboek bijhouden. In een logboek wordt genoteerd wanneer, hoe lang, waar aan gewerkt is.

Welke stappen zet ik om een goed profielwerkstuk te maken?

Om de juiste stappen in de goede volgorde te zetten, verwijzen wij je naar een website die hier speciaal voor is opgericht. Je vindt er informatie over:

1. Keuze partner, vak onderwerp en begeleider
2. Onderwerp beperken en onderzoeksraag formuleren
3. Plan van aanpak
4. Informatiebronnen zoeken en verzamelen
5. Informatie ordenen en verwerken
6. Uitwerken resultaten en je profielwerkstuk schrijven
7. Maak de definitieve versie van je profielwerkstuk
8. Tijd om je profielwerkstuk te presenteren

<http://www.profielwerkstukonderwerpen.com/stappenplan-profielwerkstuk-maken/#stap1>

Hoe kies je een onderwerp?

Bij het profielwerkstuk onderzoek je een onderwerp dat je zelf uit mag kiezen, dat aansluit op een groter vak dat je in je profiel hebt zitten. Een onderwerp kiezen begint natuurlijk bij jezelf. Waarin ben je geïnteresseerd? Welk profielenpakket heb je in de 3de klas genomen? Wat wil je hierna studeren? Wat zijn je hobby's? Dit zijn allemaal vragen die je jezelf kunt stellen.

Om je een goed idee te geven hebben we twee voorbeelden gemaakt met een hoofdvraag en enkele deelvragen. Je krijgt op deze manier een beter idee wat een hoofdvraag en deelvraag kan zijn.

Voorbeeld onderwerp 1: Onderneming opstarten

Hoofdvraag: *Wat komt er allemaal bij kijken bij het opstarten van een onderneming?*

Deelvraag 1: *Hoe belangrijk is een ondernemingsplan voor een bedrijf?*

Deelvraag 2: *Welke verzekeringen zijn nuttig om af te sluiten voor een ondernemer?*

Deelvraag 3: *Waar moet een ondernemer op letten als hij personeel aanneemt?*

Voorbeeld onderwerp 2: Getallenstelsels

Hoofdvraag: *Waarom gebruiken wij het tientallig stelsel?*

Deelvraag 1: *Hoe is het tientallig stelsel ontstaan?*

Deelvraag 2: *Waarom wordt er gebruik gemaakt 60-tallige stelsel voor de tijd?*

Deelvraag 3: *Waarom zijn 'nul' en 'oneindig' zo bijzonder?*

De keuze van het onderwerp moet het liefst een raakvlak met een profielvak hebben. Maar je mag ook een experimenteel onderzoek doen, waarbij combinaties van onderzoeksgebieden mogelijk zijn (bv. geschiedenis en economie).

Als je een onderwerp kiest, stel dan de volgende vragen die je verwerkt in je logboek:

1. Wat is de aanleiding om dit onderwerp te kiezen (met goede redenen aangeven).
2. Wat is de verbinding in het onderwerp met (één of meerdere vakken uit) mijn profiel?
3. In welke 21e eeuwse vaardigheden denk ik me te gaan ontwikkelen en wat is mijn verbinding met mijn onderwerp?

Laat je inspireren door je eigen gedachte en bepaal welke kant je op wilt met je onderwerp. Maar gebruik ook je begeleider om te kijken of je in de goede richting zit.

Je kiest in principe dus een onderwerp dat bij een profielvak van je past. Je krijgt daarna een begeleider toegewezen - die kies je niet zelf.

Hoe ziet het logboek eruit dat ik ga bijhouden?

Wanneer je een profielwerkstuk maakt gaat het niet alleen om het *eindresultaat*, het gaat ook om het *proces* waardoor het eindresultaat ontstaat.

Het is dus belangrijk om precies op te schrijven hoe je hebt gewerkt, wat je hebt gedaan en hoeveel tijd het je heeft gekost om tot dit eindresultaat te komen.

Je begeleider moet in je logboek precies kunnen lezen wat er allemaal gebeurd is. Het is aan jou de taak om het volgende allemaal in je logboek te schrijven:

- Waarom je een bepaald onderwerp en vraagstelling hebt gekozen en hoe je daartoe bent gekomen.
- Wat heb je gedaan en hoeveel tijd heeft het gekost? (in totaal moet je per persoon 80 uur aan het profielwerkstuk besteden, per duo is dit 160 uur)
- Welke problemen ben je tegengekomen en welke oplossingen heb je gevonden (geprobeerd te vinden) ?
- Heb je contact gehad met instellingen of personen en wat heeft dit jou opgeleverd?
- Wat je van het werk van elke fase van het profielwerkstuk hebt geleerd.

Alles wat je verder nog kwijt wilt over het maken van jouw profielwerkstuk.

De vorm waarin je je logboek maakt, mag je zelf bedenken. Maar je houdt het bij in een gedeeld document met je begeleider en de PWS-coördinatoren op OneDrive.

Hoe ziet de vorm en de afsluiting eruit?

De afsluiting gebeurt in twee delen: in november presenteert je (samen) het onderzoek wat je hebt gedaan of vrijwel hebt afgerond. Daarna maak je je verslag af in de eindvorm, zoals je het wilt laten beoordelen.

Je verslag bevat in elk geval:

1. een mooic titel
2. een inleiding
3. een verantwoording van je keuze
4. hoofd- en deelvragen
5. je onderzoeksopzet en werkplan
6. verslag van de uitvoering
7. uitkomsten van literatuurstudie en overige bronnen (interviews!)
8. praktisch onderzoek
9. Uitkomsten van je onderzoek; antwoorden op je hoofd- en deelvragen
10. Conclusies en reflectie op het proces
11. Slotwoord

Je verslag kan leesbaarder worden door het gebruik van illustraties en grafieken. En laat iemand het geheel controleren op spelling en zinsbouw! Je bronvermelding is belangrijk: je gebruikt het systeem APA en bij alleen citaten maak je gebruik van voetnoten. Het APA systeem is een systeem dat werkt met verwijzingen naar een bronnenlijst - hierover volgt een afzonderlijke instructie.

Becijfering

In de Tweede Fase wordt het profielwerkstuk becijferd. Daardoor kan het profielwerkstuk niet meer tijdens of na het eerste tijdvak van het centraal examen worden afgerond: als onderdeel van het schoolexamen moet het voor het eerste tijdvak worden afgerond en het cijfer moet in 'BRON' aangeleverd worden bij DUO. Je hebt een "als voldoende beoordeeld" profielwerkstuk nodig om uiteindelijk eindexamen te kunnen doen.

Hoe word ik beoordeeld?

Becijfering

Het cijfer wordt bepaald door de begeleidende docent. Bij de beoordeling wordt niet alleen naar het eindproduct gekeken. Ook het proces speelt een rol. Je begeleider kijkt ook naar de manier waarop het werk tot stand is gekomen, het bijhouden van het **logboek** en regelmatig overleg over de voortgang. De weging is als volgt:

A. Onderzoek (stap 2) 25 % (Hier gaat het om (1) de formulering van de hoofd- en deelvragen, (2) de hypothese, (3) de onderzoeksopzet, (4) de samenwerking en tenslotte (5) de reflectie op het hele proces.)

B. werkstuk (stap 3) 65 % (Dit betreft het verslag: (6) de opzet, (7) de inhoud, (8) taalgebruik en (9) toegankelijkheid, 10 (bron-gebruik en -verwijzing en (11) de opmaak).

C.(12) presentatie (stap 4) 10 % (Op de presentatieavond word je beoordeeld op basis van je gezamenlijke presentatie. Het gaat er dan om dat je helder voor niet-deskundigen over het voetlicht brengt, wat het doel was van je onderzoek, de gang van zaken tijdens de uitvoering en natuurlijk ook de uitkomst. Maak het interessant en breng het enthousiast. Gebruik ook hulpmiddelen zoals een prezi, powerpoint, demonstratie en betrek zo mogelijk het publiek bij je verhaal).

Om **voldoende** te halen, moeten A, B en C voldoende zijn..

Is één onderdeel **onvoldoende**, dan blijft je werkstuk onvoldoende tot ook dat laatste onderdeel is omgezet naar een **voldoende**.

Hoe weegt het cijfer mee in mijn eindlijst?

Het combinatiecijfer wordt gevormd door het cijfer van godsdienst, maatschappijleer en het profielwerkstuk cijfer, en kan worden ingezet als compensatiecijfer. Deze onderdelen zijn verplicht.

Tips voor je presentatie:

-Zorg dat beeld en trefwoorden je verhaal ondersteunen. Dat kan via Powerpoint, Prezi of een andere vorm.

-Zorg dat op de sheets die informatie staat die je zelf nodig hebt om je verhaal te houden en die je publiek nodig heeft om de informatie op te nemen.

-Schrijf er geen hele teksten, eerder zo min mogelijk. Gebruik daarvoor in de plaats (bewerkte) plaatjes die hetzelfde vertellen.

-Gebruik evt. een spiekbriefje, zodat je je verhaal niet hoeft voor te lezen.

Hoe geef ik mijn profielwerkstuk op?

Ga naar It's learning – pws-HVO of pws-VWO - en vul daar het opgaveformulier in.

Hoe ziet het verdere proces eruit?

Groep	Maand	Wie	Wat	hoe	deadline	Bijbehorende actie
H4/V5	1-meい	PWS-coördinatoren	opgave beschikbaarheid begeleiders vragen bij LMT;	LMT levert de namen en de beschikbare uren	30-apr	opgave beschikbaarheid begeleiders vragen bij LMT;
V5	9-meい	docentengroep op aanwijzing	Intro PWS	3 lessen in de stamgroepen adhv handleiding		Contact roostermaker; communicatie naar docenten
H4	17-meい	docentengroep op aanwijzing	Intro PWS	3 lessen in de 5 stamgroepen adhv handleiding		Contact roostermaker; communicatie naar docenten
H4	Eind mei	CHE/PWS-coördinatoren	Intro PWS-Ede	Nader af te spreken	31-5	Contact opnemen met CHE
		PWS-coördinatoren	opgave beschikbaarheid begeleiders checken bij LMT;	Navraken bij LMT		Max leerlingen per begeleider/vak vaststellen.
H4/V5	half juni	leerling	Keuze onderwerp in duo's	Via internet: bij vakken eerste en tweede keuze	3 juni: VWO 8 juni: HAVO	Inschrijven via enquête. Max leerlingen per begeleider/vak vaststellen.
H4/V5	15-jun	PWS coördinatoren	Begeleiders aanwijzen voor PWS	Op basis van beschikbaarheid	15-jun	PWS-coördinatoren: opgave beschikbaarheid begeleiders checken bij LMT;
H4/V5	juni	Leerling en begeleider	Tussentijds overleg over samenstelling hoofd- en deelvragen. Vooruitblik op het proces. Logboek openen in gedeeld document op Onedrive	In een gezamenlijke afspraak	24-jun	Registreren op gedeeld document op Onedrive
H5/V6	aug	Leerling en begeleider	Tussentijds overleg over samenstelling hoofd- en deelvragen. Vooruitblik op het proces; werkplan in concept.	In een gezamenlijke afspraak	2-sep	Registreren op gedeeld document op Onedrive
H5/V6	Sept.	leerling	werkplan inleveren	Op internet/onedrive (gedeeld document) en op papier bij de begeleider	30-sep	Registreren op gedeeld document op Onedrive

H5/V6	Okt.	Leerling en begeleider	Voortgangsgesprek.	i.o.m. begeleiders en leerlingen	Voor de herfstvakantie	Registreren op gedeeld document op Onedrive
H5/V6	Nov.	Leerling en begeleider	Voortgangsgesprek.	i.o.m. begeleiders en leerlingen	5-nov	Registreren op gedeeld document op Onedrive
V6	Nov.	PWS coördinatoren	Planning presentaties (tijd, indeling begeleiders en lokalen)	Er wordt een indeling gemaakt met lokalenrooster en begeleiders - de begeleiders delen zelf hun leerlingen in daarna	14-nov	Publiceren op gedeeld document Onedrive
H5	Nov.	PWS coördinatoren; Leerling en begeleider	Planning presentaties (ma 28 nov)	i.o.m. begeleiders en leerlingen	21-nov	Registreren op gedeeld document op Onedrive
H5/V6	Nov.	PWS coördinatoren; Leerling en begeleider	Planning presentaties (wo 30 nov)	i.o.m. begeleiders en leerlingen	23-nov	Registreren op gedeeld document op Onedrive
V6	28-nov	Leerlingen	Presentatieavond	Opening centraal; max 6 presentaties per lokaal		Afspraken met de huismeesters
H5	30-nov	Leerlingen	Presentatieavond	Opening centraal; max 6 presentaties per lokaal		Afspraken met de huismeesters
H5/V6	Dec.	Leerling en begeleider	1ste beoordelingsgesprek ; terugblik presentatie	Bespreken aan de hand van concept-PWS. Check logboek, werkplan.	15-dec	Registreren op gedeeld document op Onedrive
H5/V6	Jan.	Leerling en begeleider	2de beoordelingsgesprek	Adhv beoordelingsformulier	12-jan	Registreren op gedeeld document op Onedrive
H5/V6	Jan.	Leerling	Inleveren PWS	Zowel op papier als digitaal op Itslearning	13-jan	Check en registreer
	Jan.	Begeleiders	Cijfer bekend maken aan leerling en administratie	Op gedeeld document op Onedrive	15-2	Cijfer, onderwerp en titel inschrijven